No 206
D. 2. Sierpnia.
SOBOTA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Walka z Tatarami pod Sokalem 1519.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Rada Administracyjna Królestwa mianowała d. 29 z. m. Radcami Prokuratorji Jlnej; JPP. Karóla *Hoffmanna*, Szefa Bióra w Kommiss: Rządo: Sprawiedliwości, i Tadeusza *Podbielskiego*, Obrońcę Prokuratorji Jlnej.—Tegoż dnia mianowani zostali Sędziami Pokoiu w Powiecie Tykocińskim: JP. Józef *Starzyński*, Szymon *Grodzicki* i Dominik *Szczuka*.

Żywot S. Stanisława Kostki, Książka do nabożeństwa dla Polek i wiele innych nowych dzieł w polskim i francuzkim ięzyku nadeszły do Księgarni *Huguesa* i *Kermena* przy ulicy Miodowej dawniej Biskupów Krakowskich. Taż Księgarnia iako też N. *Gliksberga* odebrały nowe bardzo interessuiące dziełko: «Précis des évenemens les plus remarquables de la Moldavie et Walachie pendant l'insurrection Grecque du Prince Jpsilanti; avec un coup-doeil sur les destinées futures de ces deux provinces et sur la guere actuelle entre la Russie et Turquie» par J. Brancovich. Cena zł. 2 i pół.

Za 100 zło: w Listach Zastaw:, żądano zł: 88, płacono zł: 87 i pół.

Jeden z tutejszych mieszkańców od lat 32 stawiaiący ciągle na *loterją liczbową*, zawsze przegrywał, wyiąwszy gdy ciągnienie przypadało dnia 2 *Sierpnia*, w ten dzień regularnie ieśli nie *Terno* to tyle *Amb* wyszło na iego numera, że policzywszy dawne przegrane, ieszcze miał iakąś superatę. Umarł on w zeszłym miesiącu; a w swej chorobie gdy przeczuwał zgon bliski, najbarziej ubolewał, że niedoczeka ciągnienia 2 Sier: w roku bieżącym. Kilku iego znaiomych wiedzących o tem zdarzeniu, prosiło aby podyktował numera na dzisiejsze ciągnienie, lecz nieuskutecznił ich prośby i tylko dał 3 numera iednej bardzo nieszczęśliwej wdowie; która ieśli dziś wygra, niech raczy lubowników tej gry uwiadomić.

U *Pustelnika* przy lasku *Bielańskim* pod *Młocinami*, iutro o godzinie 7 wieczorem, *Niemowa* ubrany iak *Żoko*, włazić będzie na maszt. Będzie oraz strzelanie do tarczy. W namiocie znajdować się będą rozmaite chłodniki, trunki, marynaty i t. p. *Pustelnik* na tę zabawę zaprasza łaskawych gości.

Ostatnia kwadra dziś o godzinie 5 minu: 3 po południu.—Wczoraj było ciepła stopni 12.

W dniach 21 i 22 z. m. odbył się w *Stanisławowie* powtórny Sejmik Powiatu *Stanisławowskiego* pod laską JW. *Czarnowskiego* Sędziego Pokoiu, zastępuiącego Marszałka. Obrani zostali, Posłem JW. Szczepan *Swiniarski*, Radcami Woiewódzkiemi JW. Adam *Kosiński* i tenże Poseł.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

N. Krolowa *Bawarska* d. 19 z. m. szczęśliwie powiła Królewicza, znajduie się wraz z nowo narodzonym w pożądanem zdrowiu. — Według listów handlowych odebranych z *Wiednia*, spadły znacznie w tej stolicy papiery kraiowe. — Poseł Austrjacki przy dworze Cesarsko-Rossyjskim Hrabia *Zichy*, przybył nieda-

wno do *Wiednia*.—Donoszą z *Tulonu* d. 11 z. m. że 2 okręty francuzkie wypłynęły z tamecznego portu do *Grecji* z żywnością, prochem i innemi potrzebami woiennemi, niemniej 600,000 fran:, co wszystko dowódca tych okrętów ma oddać Hrabiemu *Kapo d' Istrja.* —D. 11 z. m. Margrabia *Szawes* opuścił *Baionę* i udał się do *Portugalji*, dokąd go wezwał Królewicz *Don Michał.*—Lord *Szturard* nowy Poseł Angielski przy dworze Paryzkim, d. 20 z. m. przybył do *Paryża.* — Listy z *Sant Jago* w *Chili* donoszą, iż rząd tameczny stara się pozbyć wszystkich Hiszpanów z tej Rzeczypospolitej.— Gazeta Angielska *Times*, umieściła następuiącą wiadomość z *Stambułu:* »Nawet Turcy szydzą z tego, iż rząd teraźniejszą wojnę nazywa wojną religijną, zwłaszcza że Sułtan i ten który najmocniej obraził religją mahometańską, grzeszą codziennie przeciw prawom Proroka, zbliżaiąc swój sposób życia coraz bardziej do postępowania Gaurów. Ta wiadomość dowodzi że *Albańczykowie* tylko pod tym warunkiem obowiązali się walczyć w teraźniejszej wojnie, żeby nie byli musztrowani i mundurowani na sposób europejski aby im zostawiono walczyć tak iak ich przodkowie walczyli. — Prawie wszystkie okręty przybywaiące pod *Gibraltar* przywożą emigrantów Portugalskich, których liczba iest bardzo znaczna. — Dowódca Hiszpańskiej flotyli nad brzeżnej, *Don Serafin*, został z rozkazu teraźniejszego Gubernatora *Kadyxu* uwięziony. Ten okrutny człowiek, który pod pozorem chwytania kontrabandzistów popełniał różne zbrodnie i był najsroższym nieprzyiacielem handlu Angielskiego, ma być pod sąd oddany. — W *Gibraltarze* Officer nazwiskiem *Biskop*, który był powszechnie lubiony, niedawno bawiwszy się do pół nocy u tamecznego Gubernatora, znaleziony został zrana uduszony w łóżku. — Pani *Katalani* wróciła do *Paryża.* — W *Lisbonie* niedawno umarła żydowka, która postanowiła w testamencie, aby iej ciało pochowane było w *Jerozolimie*, oraz żeby 12tu z iej przyiaciół także żydów, którzy podejmą się zawieść iej zwłoki na miejsce spoczynku, odebrali nagrodę po 16,000 złop.

Wędrownik Angielski *Henderson* Członek towarzystwa Biblijnego i nawracaiącego *Żydów* na wiarę *Chrześcjańską*, wydał w r. z. opis swej podróży przez różne Sławiańskie kraie; umieszczamy wyiątek z iego podróży na Wołyniu. »W *Dubnie* gdzie więcej iak 10,000 żydów mieszka, odwiedzał Pan Henderson Sofera albo pisarza żydowskiego, miał bowiem zamiar kupić kilka rękopismów hebrajskich. Pisarze ci trudnią się przepisywaniem starego testamentu podług przyjętych zasad sztuki pięknego pisania hebrajskiego. Na stole Sofera leżał dokładny rękopism, podług którego przepisywał i wiele zwoiów pargaminowych. Na ścianie wisiały cerkle do miary, flaszki z atramentem i inne narzędzia do pisania. W innym kącie pokoiu leżały skóry ze zwierząt, z których pargamin robiono. Pisarz żydowski nie może sobie w przepisywaniu żadnej pozwolić poprawy. Tak musi pisać iak pisano przed 12 lub 13 wiekiem, kiedy Talmud przepisywano i nawet w najmniejszych drobnostkach ściśle trzymać się powinien postanowionych praw pisania. Skóra na pargamin brana być powinna ze zwierząt czystych i robiona tylko żydowskiemi rękami. Gdyby się pokazało, że iaki *Goim* (Chrześcjanin) pomagał przy robieniu pargaminu, natychmiast go wyrzucaią. Atrament, którym Sofer pisze, robią z mieszaniny smoły, węgli i miodu, z którego ciasto sporządzaią i takowe do pisania rozpuszczaią w wodzie, lub galasie. Nim pisarz zabierze się do roboty, musi przygotować umysł, ażeby był przejęty u-

czuciem świętobliwości przepisywać się maiących wyrazów. Wiele na to uważać powinien, by wszystkie litery iednakowej były wielkości, i tyle u nich waży powaga starożytności, że przepisuiący musi naśladować wielkie, małe, wszystko krzywo napisane litery, zgoła każdą pomyłkę textu. Za piękne przepisanie płacą 10 do 50 luidorów. Henderson nazywa Polskę *raiem żydów*. Tym sposobem opisuie polskiego żyda: »Żyd polski iest zazwyczaj bladej twarzy, ma rysy pociągłe, a czarne najczęściej włosy spływaią mu w lokach po karku. Piękna broda uzupełnia wschodnią własność oblicza żydowskiego. Rzadko widzieć można żyda w zupełnej sile zdrowia. Powodem do tego iest połączenie fizycznych i moralnych przyczyn, iako to: wczesne małżeństwa, brak dobrej żywności, nieczystość w życiu domowem i owa nieustanna umysłowa niespokojność, okazuiąca się tak widocznie w rysach żydowskich. Ich oddech nieznośny, a smród w ich pomieszkaniach tak przykry, że często dla odetchnienia świeżem powietrzem musiałem przerywać wielce mnie interesuiące rozmowy z rabinami. W chodzie okazuią żydzi wiele żywości i są w nieustannem poruszeniu za iakimś przedmiotem zysku, gdy tymczasem ręce ich z tyłu się chwieią, iak gdyby były do ramion przypięte tylko, (są to zapewne rękawy ich płaszczów). Żenią się zwyczajnie w 13 albo 14 roku, a dziewczęta wcześniej ieszcze idą za mąż. Powiadano mi o pewnym Rabinie, który wyieżdżaiąc do Palestyny rozrządzał domem swoim i wydał za mąż dziewięcioletnią córkę. To częstokroć wynika z tego wczesnego żenienia się, że młodzi ludzie nie mogą ieszcze utrzymywać się sami i dla młodocianego niedoświadczenia nie umieią rządzić domem własnym. Mieszkaią w tedy u ojca pana młodego, albo u ojca panny młodej, ieśli ten bogatszy. Młody małżonek trudni się zgłębianiem Talmudu, lub z małego utrzymuie się handlu. Rzadko zajmuią się żydzi rzemiosłami, a do rolnictwa nigdy ich napędzić nie można. Bogaci maią domy i gruntowe posiadłości, ale zresztą cała massa ludu nie iest do żadnego miejsca przywiązaną i niecierpliwie oczekuie czasu, gdy według Boskiej przepowiedni, powrócić ma do kraiu, który zawsze ieszcze za swój własny uważa. Skłonność ich do Palestyny iest nieprzezwyciężoną i żydzi wierzą w to niezbicie, że ciała ich, gdziekolwiekby oni pomarli, w Palestynie na dniu sądnym zmartwychwstaną. Wierzą i w to także, iż ci co w obcych kraiach pomrą, będą musieli odbyć *Gilgot Mehiloth*, to iest, że przez lochy podziemne będą przymuszeni czołgać się do grobów ojców swoich. Z tego powodu przedaie wielu maiątki swoie i zawczasu ieszcze pielgrzymuie do Palestyny, lub przynajmniej do porganicznych z nią kraiów, ażeby ile możności oszczędzić sobie pracy w czołganiu się po śmierci. Nie raz zwłoki zmarłych swoich balsamuią i posyłaią morzem do kraiu przyobiecanego. Miejsca deptane przez ich dawnych Patryarchów tak dalece poczytuią za święte, że wielu bogatych żydów sprowadza sobie ziemię z Palestyny i osypuie nią grobowce krewnych swoich.»

Z Siedlec dnia 26 Lipca 1828 *r.* — W dniu 25 b. m. i r. odbył się popis Szkoły Wyższej płci Żeńskiej w tutejszem Mieście Woiewodzkiem, pod dozorem JPani Innocencji z Darowskich Kordynowiczowej zostaiącej, skutkiem którego Dozor Pensji i Szkoł wyższych płci Żeńskiej w Woiewództwie Podlaskiem, będąc temuż popisowi obecnym, znalazłszy we wszystkich przedmiotach Naukowych widoczny postęp Uczennic tejże Szkoły szczególnego zadowolnienia doznał najpomyślniejszych korzyści w nauce ięzyka Francuzkiego i wszelkich robot ręcznych odniesionych, dostrzegłszy zaśiawne tegoż zadowolnienia ślady na obecnych rzeczonemu popisowi Rodzicach,

niemółg go lepiej wynurzyć, iak zapisuiąc ie w Księdze odbywanych wizyt pomienionej Szkoły.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Gutszmid Baron z Paryża. — Lubieniecki Jan Hrabia z Bogorji. — Małachowski Napoleon Hrabia z Lewartowa. — Plater Bogumiła Hrabina z Paryża. — Bnińska Hrabina z Ponętów. — Siarczyński Radca Stanu z Chrzęsna. — Sołtyk Franciszek Hrabia z Piastowa. — Rudnicki Tomasz Radca z Piętna. — Dembowski Jgnacy Hrabia z Naepolska.

DONIESIENIA.

Kommissja Nadzoru Budowl Korony, podaie do wiadomości, iż w dniu 12 Sierpnia r. b. o godzinie 10tej zrana na grúncie Possessji Nr 2634 i 2652 przy ulicy Marjensztadt i Garbarskiej pod kierunkiem J. Jarmińskiego Jntendenta Zamku Królewskiego; Hoffmanna Budowniczego, z powodu niedoszłej licytacji, odbywać się będzie powtórna licytacja in plus za gotowe pieniądze na materjały z budowl wyżej rzeczonych Possessji do rozebrania przeznaczonych, osoby przeto chęć kupna maiące w terminie i miejscu oznaczonym stawić się zechcą, taxa i warunki licytacji każdego czasu w Biórze Kommissji Nadzoru Budowl Korony w Zamku Królewskim przejrzane być mogą. — W Warszawie dnia 1 Sierpnia 1828 r. Z polecenia Kommissji *Emich* Sekretarz.

Gig czyli tak nazwany Tilbury o dwóch kołach prawdziwy Angielski iest do sprzedania, na osi nowego wynalazku, kilka razy do roku oliwą się napuszcza, innego smarowidła nie potrzebuie; dowiedzieć się w domu dawniej Potkańskich przy ulicy Długiej Nr 557 u Siodlarza.

Ponieważ termin do sprzedaży przez publiczną licytacją Karety, na dzień 4 Lipca r. b. oznaczony, dla prawnych przyczyn spełz bez skutku, przeto podaie się powtórnie do publicznej wiadomości, iż w dniu 8 Sierpnia r. b. o godzinie 4 z południa, w Warszawie na targu publicznym Muranów zwanym, taż Kareta zielono lakierowana, z dartym drągiem, z kufrem od przodu przez publiczną licytacją, przed podpisanym Komornikiem niezawodnie odbyć się maiącą, za gotowe pieniądze więcej daiącemu sprzedaną zostanie. — *Komornik Sądu Appellacyjnego Królestwa Polskiego Stefan Osipowski.*

W dniu 4 Sierpnia r. b. to iest; w Poniedziałek rano o godzinie 9tej i dni następnych, przy ulicy Niecałej pod Nr 614 Lit: E. na pierwszem piętrze, odbywać się będzie przez Pu: Licytacją sprzedaż ruchomości iako to: Brylanty, Złoto, Srebro, i Precjoza, Garderoba, Bielizna, Pościel, Meble rozmaite, Cyna, Miedź, Mosiądz, Obrazy olejne duże, Kopersztychy, Zwierciadła, duże i małe Zegarki kieszonkowe, Stołowe, Zegar ścienny Angielski w szafie, Wino rozmaite na Garce i Oxefty, rozmaite rzeczy służące do Handlu Winnego, Gewichty żelazne, tudzież Sztukfassy, Oxefty, i inne rzeczy Kuchenne i Gospodarskie. — *Ferdy: Miaskowski Taxator.*

Doniesienie Loteryjne z Kantoru Werthejma. — Losów do *Poniedziałkowego ciągnienia* 1szej Klassy 34tej Loterji; całkowitych po złp. 12 groszy 15, ćwierciowych po złp. 3 gr: 4, w moim Kantorze dostać ieszcze można. — *A. Werthejm* Nr 385 na Krakowskiem Przedmieściu w domu W. Ryxa.

☞ Będąc w tych dniach w nowo urządzonej Traktjerni w Pałacu zwanym Branickich a na teraz W. Kawczyńskiej przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1245, zjadłem w niej wyborny Obiad gospodarski przy rychłej usłudze i za mierną cenę, przeto nie omieszkiwam donieść to Prześwietnej publiczności.

J. Maierski.

Bióro Jeneralne Stempla podaie do powszechnej wiadomości o przysposobieniu w składzie Głównym Materjałów Stemplowych Kart, tak Francuzkich iako i Polskich z pozłacanemi brzegami w najlepszych gatunkach po cenie zwyczajnej, z dodatkiem po groszy 27. za wyzłacanie. — W Warszawie dnia 31 Lipca 1828 r. — *Rejent Bióra Jlnego Stempla, Zdanowicz.*

Podpisany Majster Stolarski zawiadamia iako odmienił swoie mieszkanie z pod Nr 1062 z ulicy Królewskiej do Nr 391, w domu Wizytkowski zwany, ulica Krakowskie Przedmieście. —

Chrystjan Kalisch.

Dom narożny przy ulicy Grzybowskiej i Chłodnej pod Nr 1054 w Warszawie iest z wolnej ręki do sprzedania, życzący sobie nabyć takowy, niech się zgłosi do W. Soleckiego Adwokata przy ulicy Miodowej Nr 486 mieszkaiącego.

Niżej podpisany założył Fryzjernią, Perukarnią i Golarnią, przy ulicy Sto Jerskiej pod Nr 1788 w którym to Sklepie przyjmnią się obstalunki dla Mężczyzn i Dam iako to: Peruk Tupetów, Kaszfoli, Szynionów, Loków w rozmaitym guście, kolorach najakuratniej dobranych i tak zrobionych iż naśladuią dokładnie naturę. — *Józef Taliński Fryzjer i Perukarz.*

TEATR. Jutro *widowisko bezpłatne.*